

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U000679

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 29-01-2024

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ № 254-С від 11.03.2024,
Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця, МОН України

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лю Яньши ...

2. Yanshi Liu

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 011

Назва наукової спеціальності: Освітні, педагогічні науки

Галузь / галузі знань: освіта

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Освітні, педагогічні науки

Дата захисту: 22-02-2024

Спеціальність за освітою: Англійська мова та література

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): 3808

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця

Код за ЄДРПОУ: 02071211

Місцезнаходження: проспект Науки, буд. 9-а, Харків, Харківський р-н., 61166, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця

Код за ЄДРПОУ: 02071211

Місцезнаходження: проспект Науки, буд. 9-а, Харків, Харківський р-н., 61166, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 14.35.09, 14.07

Тема дисертації:

1. Розвиток міжкультурної компетентності бакалаврів-перекладачів (на прикладі університетів Китайської Народної Республіки).
2. The Development of Intercultural Competence of Bachelors-Interpreters (on the example of universities in the People's Republic of China).

Реферат:

1. Дисертація є теоретико-експериментальним дослідженням проблеми розвитку міжкультурної компетентності бакалаврів-перекладачів у галузі іншомовної освіти в університетах Китайської Народної Республік. У дисертації розв'язано проблему розвитку міжкультурної компетентності, визначено рівні та компоненти міжкультурної компетентності, теоретично обґрунтовано організаційно-педагогічні умови розвитку міжкультурної компетентності бакалаврів-перекладачів у процесі професійної перекладацької підготовки та іншомовної освіти, експериментально перевірено ефективність моделі та технології розвитку міжкультурної компетентності. За результатами аналізу та узагальнення стану розвитку міжкультурної компетентності бакалаврів-перекладачів на прикладі університетів Китайської Народної Республіки

визначаємо, що питання розвитку міжкультурної компетентності бакалаврів-перекладачів є недостатньо теоретично обґрунтованим. Актуальність проблеми дослідження зумовлена тим, що ринок праці Китайської республіки відповідно до вимог світового трудового ринку вимагає активного реагування на нові виклики суспільства, ставлячи питання підготовки перекладачів у закладах вищої освіти на високий рівень. Цим питанням підготовки спеціалістів бакалаврів з усного та письмового перекладу в закладах освіти Китаю займаються не одне десятиліття, формуючи завдяки видатним дослідникам, перспективний довідковий матеріал для нинішньої реформи навчання студентів-перекладачів у закладах вищої освіти Китаю. Завдяки чіткій орієнтації процесу навчання на практично орієнтовані завдання, спеціальність із перекладу являється однорідною з точки зору навчальних цілей та навчальних програм підготовки бакалаврів. Освітньо-професійна програма визначає нормативну частину змісту освіти, встановлює вимоги до змісту, обсягу, рівня освіти та професійної підготовки студентів відповідного освітньо-кваліфікаційного рівня. В роботі досліджено, що навчальний процес об'єднує особливості керованого навчання як спеціально організованого та відповідним чином керованого навчання в конкретному вищому навчальному закладі з чітко визначеним обсягом змісту освіти, координованою діяльністю учасників освітнього процесу, який здійснюється в установленому порядку та режиму в різних формах проведення. Важливою складовою освітнього процесу є зміст освіти, який втілює суспільні цілі. Сучасний навчальний процес у вищому навчальному закладі є цілісною багатогранною системою, яка потребує постійного аналізу, де велика увага приділяється особистості студента, його злагодженої взаємодії з науково-педагогічним та студентським колективом у напрямку реалізації навчально-наукової, методичної та організаційної роботи. Аналіз понять і змісту моделей міжкультурної компетентності, міжкультурного та перекладацького потенціалу показує, що вони є взаємозалежними. Можливості розвитку міжкультурної компетентності бакалаврів-перекладачів дають студентам змогу краще адаптуватися до міжкультурної діяльності в майбутній професійній кар'єрі перекладача. У другому розділі дисертації науково обґрунтовано організаційно-педагогічні умови розвитку міжкультурної компетентності бакалаврів-перекладачів; організацію специфічного освітнього середовища; моделювання розвитку міжкультурної компетентності шляхом використання ситуаційних навчальних завдань та інтерактивних методів навчання; організацію рефлексивної діяльності студентів щодо процесу навчання та результатів моніторингу і тестування. Розроблено модель розвитку міжкультурної компетентності бакалаврів-перекладачів. Завданням моделі є організація, координація та моніторинг процесу розвитку міжкультурної компетентності бакалаврів-перекладачів. У дисертації доведено, що в освітньому процесі важливим є зворотний зв'язок, досягнути який можна завдяки проведенню постійного моніторингу, тому перевірку визначення ефективності моделі розвитку міжкультурної компетентності бакалаврів-перекладачів доцільно реалізовувати через застосування відповідного інструментарію (факторно-критеріальної (кваліметричної) субмоделі визначення рівня розвитку міжкультурної компетентності бакалаврів-перекладачів закладів вищої освіти), який розроблено на основі кваліметричного підходу. Автором запропоновано технології розвитку міжкультурної компетентності бакалаврів-перекладачів. Практична цінність підготовлених матеріалів підтверджується їх впровадженням в освітній процес закладів вищої освіти, а саме Сичуаньського університету мистецтв і науки КНР (довідка № 20230510). У Національному університеті «Чернігівська політехніка» протягом 2021-2023 років впроваджено в освітній процес результати дослідження (довідка №109).

2. The dissertation is a theoretical and experimental study of the problem of developing bachelor-translators' intercultural competence in the field of foreign language education at universities of the People's Republic of China. The main idea of the study is to determine the appropriate organisational and pedagogical conditions and to develop a model for the development of bachelor translators' intercultural competence in Chinese higher education institutions. The dissertation addresses the problem of intercultural competence development, identifies the levels and components of intercultural competence, theoretically substantiates the organisational and pedagogical conditions for the development of bachelor-translators' intercultural competence of in the process of professional translation training and foreign language education, and experimentally tests the effectiveness of the model and technology for intercultural competence development. Based on the results of the

analysis and generalisation of the state of development of bachelor-translators' intercultural competence on the example of universities in the People's Republic of China, we determine that the issue of developing bachelor-translators' intercultural competence is not sufficiently theoretically grounded. The relevance of the research problem is driven by the fact that the labor market in the People's Republic of China, in line with the demands of the global labor market, necessitates an active response to the new challenges society faces. This situation raises questions regarding the preparation of translators in higher education institutions to a high standard. Addressing the training of bachelor-level specialists in oral and written translation in Chinese educational institutions has been an ongoing endeavor for several decades. The contributions of eminent researchers have been instrumental in shaping valuable reference materials for the present-day reforms in the education of student translators in China. Through a clear orientation of the educational process towards task-oriented objectives, the field of translation studies is homogeneous concerning educational goals and curricular programs for bachelor's degree preparation. The educational-professional program defines the normative part of the educational content, setting requirements for the scope, level of education, and professional training of students at the relevant educational qualification level. This study has investigated that the educational process combines the features of managed learning as a specifically organized and appropriately directed learning within a specific higher educational institution. The educational content is a crucial component of the educational process, which embodies societal objectives. The analysis of the concepts and content of the models of intercultural competence, intercultural and translation potential shows that they are interdependent. Opportunities for developing bachelor-translators' intercultural competence enable students to better adapt to intercultural activities in their future professional careers as translators. The second chapter of the dissertation scientifically substantiates the organisational and pedagogical conditions for the development of bachelors-translators' intercultural competence; organisation of a specific educational environment; modelling the development of intercultural competence through the use of situational learning tasks and interactive teaching methods that encourage independence; organisation of students' reflective activity on the learning process. A model of the development of intercultural competence of translator bachelors has been developed. The task of the model is to organize, coordinate and monitor the process of developing the intercultural competence of translator bachelors. The main structural components of the model are defined, namely: target module, intercultural educational environment; substantive, methodical and effective modules. The dissertation proves that feedback is important in the educational process, which can be achieved through continuous monitoring, so it is advisable to test the effectiveness of the model of development of bachelor-translators' intercultural competence through the use of appropriate tools, which was developed on the basis of the qualimetric approach. The author has proposed technologies for developing intercultural competence in bachelor-level translators. The practical value of the prepared materials is confirmed by their implementation in the educational process of higher education institutions, namely Sichuan University of Arts and Science of the PRC (certificate No. 20230510). In the National University "Chernihiv Polytechnic" from 2021 to 2023, the research results (reference No. 109) with scientific novelty have been incorporated into the educational process.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- 1. Liu Yanshi The culture teaching model from the perspective of cross-cultural competence: building and practice. «Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених

Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. 2022. Вип 48, Том 2. С. 293–298. (Index Copernicus) (0,48 ум.-друк. арк.). Doi: 10.24919/2308-4863/48-2-50
URL:http://www.aphn-journal.in.ua/archive/48_2022/part_2/50.pdf

- 2. Liu Yanshi The Approaches to Improving the Core Competences of Bachelor-translators Based on the Social Demands. Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. 2021. Вип. 45, Том 2. С. 144–148. (Index Copernicus) (Фаховий, категорія Б) DOI:10.24919/2308-4863/45-2-24
URL:http://www.aphn-journal.in.ua/archive/45_2021/part_2/45-2_2021.pdf
- 3. Liu Yanshi Training of Future Undergraduate Translators in Chinese Universities under Pedagogic Conditions. Педагогічні науки: теорія та практика. 2021. Вип. 3 (39). С. 77–83. (Index Copernicus) (Фаховий, категорія Б) URL:<http://www.journalsofznu.zp.ua/index.php/pedagogics/article/view/2578>
- 4. Лю Яньши, Кравченко Г. Ю. Сутність і структура міжкультурної компетентності майбутніх перекладачів. Імідж сучасного педагога. 2021. Вип. 2, №197. С. 42–46. (0,38 ум.-друк. арк. / 0,19 ум.-друк. арк.). DOI:<https://doi.org/10.26661/2786-5622-2021-3-10>.
URL:[166http://repository.hneu.edu.ua/bitstream/123456789/25885/1/Стаття%203%20Кравченко%2C%20Лю.pdf](http://repository.hneu.edu.ua/bitstream/123456789/25885/1/Стаття%203%20Кравченко%2C%20Лю.pdf)
- 5. Лю Яньши, Кравченко Г. Ю. Підготовка перекладачів-бакалаврів у закладах вищої освіти Китаю. Проблеми інженерно-педагогічної освіти : зб. наук. пр. Укр. інж.-пед. акад. / за ред. Д. В. Коваленко. Харків, 2020. № 67. С. 162–170. (Фаховий, категорія Б) DOI: <https://doi.org/10.32820/2074-8922-2020-67-162-166> URL:<https://jped.uipa.edu.ua/index.php/JPED/article/view/360/295>

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0120U104231

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кравченко Ганна Юріївна

2. Hanna Y. Kravchenko

Кваліфікація: д.пед.н., доц., 13.00.06

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-2156-3203

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Білоцерківський інститут неперервної професійної освіти

Код за ЄДРПОУ: 35946459

Місцезнаходження: вул. Леваневського, буд. 52/4, Біла Церква, Білоцерківський р-н., 09108, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія педагогічних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Костікова Ілона Іванівна
2. Iлона I. Kostikova

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-5894-4846

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди

Код за ЄДРПОУ: 02125585

Місцезнаходження: вул. Алчевських, буд. 29, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Пазюра Наталя Валентинівна
2. Natalia Pazyura

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1234-7610

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний авіаційний університет

Код за ЄДРПОУ: 01132330

Місцезнаходження: проспект Любомира Гузара, буд. 1, Київ, 03058, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Колбіна Тетяна Василівна
2. Tetiana Kolbina

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-5296-5985

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний економічний університет імені
Семена Кузнеця

Код за ЄДРПОУ: 02071211

Місцезнаходження: проспект Науки, буд. 9-а, Харків, Харківський р-н., 61166, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Петренко Вікторія Олександрівна

2. Viktoriia O. Petrenko

Кваліфікація: к. пед. н., доц., 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-7209-5107

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний економічний університет імені
Семена Кузнеця

Код за ЄДРПОУ: 02071211

Місцезнаходження: проспект Науки, буд. 9-а, Харків, Харківський р-н., 61166, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Шумський Олександр Леонідович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Шумський Олександр Леонідович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Близнюк Т. П.

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна